

ОСОБЛИВОСТІ УРАЖЕННЯ КИШЕЧНИКА У ХВОРИХ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ ДРУГОГО ТИПУ

Диня Ю.З.

Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупіка,
м. Київ, Україна

Мета. Вивчення особливостей перебігу ураження кишечника у хворих на цукровий діабет 2 типу (ЦД2).

Матеріали і методи. Обстежено 140 пацієнтів з ЦД2, з них 84 (60%) жінок та 56 (40%) чоловіків віком 39-69 років (середній вік 53 ± 5 р.). Контрольну групу становили 67 пацієнтів із синдромом подразненого кишечника (СПК) без ЦД2. Серед усіх хворих основної групи скарги на абдомінальний біль, здуття, порушення випорожнення висловлювали 94(67,1%). Хворим, які мали скарги, пов'язані з потенційним ураженням кишечника, проведено колоноскопію.

Результати та обговорення. При ендоскопічному обстеженні товстої кишки дивертикулярну хворобу кишечника (ДХК) виявили у 20(14,3%). У 74(52,9%) зміни кишечника розцінені як діабетична ентероколопатія (ДЕКП). При аналізі біопсійного матеріалу встановлена помірна запально-клітинна інфільтрація з переважанням плазмоцитів та лімфоцитів, відмічаються зони з відносним зниженням кількості келихоподібних клітин та вогнища із незначним зниженням секреції слизу (за даними PAS реакції). Тобто морфологічні зміни при ДЕКП відрізняються від порушень, які спостерігаються при СПК. Одним з універсальних механізмів ураження кишечника у хворих з ДХК, СПК та ДЕКП є порушення кишкового мікробіому. Для встановлення змін мікробіоти, пацієнтам з ураженням кишечника та ЦД2 та хворим контрольної групи проводили водневий дихальний тест з лактулозою. Виявлено, що у хворих з ДХК і ЦД2 та ДЕКП синдром надмірного бактеріального росту зустрічався достовірно частіше 17(85,5%) та 59(79,7%) відповідно, ніж у пацієнтів з СПК 44(65,6%).

Висновки. При ЦД2 ураження кишечника можуть бути як органічними – ДХК, так і функціональними – ДЕКП, але морфологія ДЕКП відрізняється від морфологічних змін при СПК. Можливо, це пов'язано не лише з основним захворюванням, але і з більш інтенсивними змінами кишкового мікробіому, що потребує додаткової терапії.